

CO₂-Prestatieladder

3.B.2 Energiemanagement Actieplan 2022-2026

Datum	16-03-2026
Versie nr.	2025.01

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Gerealiseerde CO ₂ reductie 2016 t/m 2025	4
2.1 Evaluatie voorgaande vijf jaren.	4
2.2 Wat heeft tot het behalen van het resultaat geleid?	4
2.3 De doelstelling voor 2025 is behaald.....	5
3. Reductiedoelstellingen 2024 t/m 2026	5
3.1 Brandstof	5
3.2 Elektriciteit en warmte	6
3.3 Projecten en maatregelen.	6
4. Reductieambitie.....	6
4.1 Kwalitatieve doelstellingen	6
4.2 Kwantitatieve doelen	7
5. Plan van aanpak	8
5.1 Actieplan	10
5.2 Energiedoelstellingen, -taakstellingen en actieplannen	11
5.3 Monitoring, meting en analyse.....	12
5.4 Afwijkingen, correcties, corrigerende en preventieve maatregelen	12

1. Inleiding

Dit energiemangementplan begint met een korte evaluatie over de periode 2017 -2021. De doelstelling ten opzichte van het basisjaar 2016 12.5 % minder CO₂ uit te stoten en de doelstelling om ook in 2025 2% minder CO₂ uit te stoten ten opzichte van het nieuwe basisjaar 2021 wordt geëvalueerd.

Het reductiebeleid voor de periode 2022 -2026 bevat de doelstellingen, de maatregelen en het actieplan om wederom CO₂ reductie te realiseren.

Er is een aantal kwalitatief omschreven doelstellingen en een aantal kwantitatieve doelstellingen voor Scope 1 en Scope 2 omschreven. De doelstellingen staan in dit 'Energienagement actieplan'.

Het reductiebeleid van Spelt is erop gericht middels maatregelen, visie en gedrag te komen tot een CO₂ reductie, relatief gezien, ten opzichte van het basisjaar (2021) in tonnen CO₂, afgewogen tegen de omzet. De reductie is een streven en de maatregelen zijn middelen.

Na afloop van de looptijd van dit plan volgt er een evaluatie, welke wordt benut als uitgangspunt voor een nieuw plan in een volgende periode. Hierin komen dan nieuwe en mogelijk scherpere doelstellingen te staan, om verdere verlaging van de voetafdruk van Spelt aan te jagen.

2. Gerealiseerde CO₂reductie 2016 t/m 2025

2.1 Evaluatie voorgaande vijf jaren.

De periode 2017 t/m 2021 is de periode die gerelateerd wordt aan het jaar 2016. In dat jaar was de footprint 6570 ton CO₂. In 2016 was de doelstelling 12.5 % te hebben gereduceerd in 2021.

De footprint in CO₂/fte is in 2021 met 7,6 % verminderd t.o.v. het basisjaar 2016. Zie tabel 1. Daarmee is de doelstelling niet behaald.

Om de behaalde doelstelling nader te duiden is het goed om te belichten dat Spelt in de afgelopen vijf jaar gegroeid is.

Waar de footprint in 2016 in absolute waarde 6570 ton CO₂ was en in 2021 in absolute waarde 7372 ton CO₂; gerelateerd aan de omzet was de daling maar liefst 39 %. Zie tabel 2.

jaar	ton CO ₂ /fte	jaar
2016	43,80	
2017	42,42	
2018	39,55	
2019	39,56	
2020	41,33	
2021	40,47	

Tabel 1.

jaar	ton/omzet* 10 ⁵
2016	23,74
2017	21,19
2018	18,93
2019	16,86
2020	16,55
2021	15,22

Tabel 2.

2.2 Wat heeft tot het behalen van het resultaat geleid?

- Commitment bij directie en wensen vanuit de branche (stakeholders).
- Afgelopen vijf jaar is gewerkt aan besef bij alle medewerkers dat de energietransitie noodzakelijk is, middels toolboxen en narrowcasting.
- Monitoring brandstofverbruik (mobiele) machines en vrachtwagens
- Motoren materieel uitzetten als het niet in gebruik is. (vrachtwagens, machines en andere stationaire motoren) ('Het nieuwe rijden' / 'Het nieuwe draaien')
- Er is geïnvesteerd in aanbrengen van zonnepanelen en aanbrengen van LED 's.
- Inzetten van LZV 's (Lange Zware Voertuigen).
- Alternatieve brandstoffen zoals HVO worden ingekocht.
- Elektrisch aangedreven of zuinigere fossiele motoren worden gekozen bij het vervangen van vrachtwagens en machines.
- Ritten worden 'slimmer' gepland om leeg rijden tegen te gaan.

2.3 De doelstelling voor 2025 is behaald

De CO₂ – uitstoot per euro omzet is in 2025 met ruim 2 procentpunt afgenomen. Dit ondanks een gegroeide omzet. Per verdiende euro stoot Spelt in 2025 dus minder uit dan in 2024. En overigens was dit in 2024, vergeleken met 2023, ook het geval. Daarmee begeeft onze onderneming zich in de, in dit actieplan uitgesproken, richting.

jaar	ton/omzet* 10 5
2016	23,74
2017	21,19
2018	18,93
2019	16,86
2020	16,55
2021	15,22
2022	17,44
2023	18,71
2024	17.66

Tabel 3

3. Reductiedoelstellingen 2022 t/m 2026

Voorafgaand aan het onderzoeken van de reductie mogelijkheden is een emissie inventaris opgesteld om zo een duidelijk beeld te krijgen van alle energiestromen en de daaruit voortkomende uitstoot. Aan de hand daarvan is het mogelijk om doelgericht en effectief de reductiemogelijkheden te bepalen. Ook wordt jaarlijks de meest recente maatregelenlijst op de website van de SKAO ingevuld. Hierin is aangegeven waar Spelt momenteel al mee bezig is of aan voldoet.

Een aantal mogelijkheden is:

3.1 Brandstof

- Hybride of elektrische werktuigen, vrachtwagens en auto's aanschaffen
- Blijvende monitoring brandstofverbruik mobiele machines en vrachtwagens
- Stop en go instellen op materieel.
- Rijgedrag onder de aandacht houden.
- Inzetten van LZV 's
- Alternatieve brandstoffen blijvend onder de aandacht houden.
- Zuiniger motoren kiezen bij vervanging vrachtwagens en/of machines.
- Inzetten op awareness bij medewerkers om brandstof te besparen.
- Nog beter ritten plannen om leeg rijden zo veel mogelijk tegen te gaan.

3.2 Elektriciteit en warmte

- Gloei- en TL - lampen op een natuurlijk moment vervangen voor LED verlichting
- Apparatuur uitschakelen i.p.v. stand-by
- Eigen opwekking energie – zonnepanelen uitbreiden naar andere vestigingen
- Inkoop van 100% groene stroom voor alle vestigingen
- Blijvend monitoren van juiste werking van het klimaat systeem in de kantoren
- Airco niet aldoor aan
- PV in Nieuwveen herstellen om eigen stroom in te zetten voor laden auto's.
- Overwegen accu's in te zetten om energie later te gebruiken i.p.v. saldering.

3.3 Projecten en maatregelen.

Op dit moment zijn er nog geen projecten waarop CO₂ gunningsvoordeel is verkregen. Wel is er al nagedacht over maatregelen die CO₂ uitstoot op projecten kunnen reduceren:

- Gebruik van aggregaten afstemmen met andere aannemers
- Aan- en afvoer van containers combineren
- Carpooling
- Materiaalgebruik BBT
- Lokale toeleveranciers
- Inzet van elektrische of hybride werktuigen
- CO₂ PL als tool gebruiken
- Participatie in initiatieven die dicht bij onze ambities en mogelijkheden liggen aangaan.
- Blijvend insteken op bewustwording middels toolboxen en narrowcasting.

4 Reductieambitie

4.1 Kwalitatieve doelstellingen

De kwalitatief omschreven doelstelling van Spelt om energie te reduceren is als volgt:

“Spelt heeft als doel bij te dragen aan een schoner klimaat door actief bezig te zijn met reductie van CO₂-uitstoot en door in te zetten op bewustwording.”

Doelstelling voor gebruik van alternatieve brandstoffen en/of groene stroom is als volgt geformuleerd:

“Om een bijdrage te leveren aan de reductie van CO₂-uitstoot heeft Spelt als doel om aan het einde van de looptijd van dit programma te beschikken over meerdere hybride of elektrische voertuigen/machines. Ook wil Spelt graag voor een steeds groter deel in eigen energiebehoefte voorzien en richting CO₂-neutraal bewegen.”

4.2 Kwantitatieve doelen

De kwantitatieve doelen voor dit programma zijn gebaseerd op de invalshoek 'inzicht' van de CO₂ Prestatieladder. Het overzicht van de energiestromen, het verbruik, de daaruit berekende CO₂-Footprint en het overzicht van de geïnterpreteerde maatregelen geven een indicatie hoe groot het reductiepotentieel nog is.

De kwantitatieve reductiedoelstelling is gebaseerd op onze ambitie blijvend CO₂ te reduceren.

De voorgaande periode van vijf jaar was onze doelstelling om 12.5 % te besparen t.o.v. het basisjaar 2017. Die doelstelling is behaald.

Om de doelstelling realistisch en haalbaar te houden is de komende vijf jaar een reductie van 2.0 procent per jaar het streven.

10 procent over de komende vijf jaar is door Spelt ingeschat als zowel realistisch als haalbaar qua ambitie.

Er is een trend te zien in reductie op CO₂ op brandstof verbruik.

Maar wel wordt het steeds lastiger om nog grote slagen te maken op reductie.

Een voorbeeld is dat vrachtwagens vervangen door zuiniger exemplaren met een hogere EURO motor een steeds kleiner impact geeft. Een stap van Euro 4 naar Euro 6 levert niet meer zo veel op als een eerder genomen van Euro 3 naar Euro 6 maatregel.

Om einde 2026 te beoordelen of de doelstelling behaald is, passen we normalisering toe op de berekende CO₂ uitstoot. Elk jaar wordt beoogd een reductie te laten zien van 2.0 procent. Dat is in 2021, 2024 en 2025 gelukt.

Spelt stelde zich aldus tot doel om de totale CO₂- emissie in 2026 t.o.v. het basisjaar 2021 met 10 %, te reduceren.

Het is nu 'pas' maart 2026, maar als dit lopende jaar zich zal kunnen spiegelen aan 2025 en er ook een reductiepercentage van 12 – 14% uit komt rollen, zal dat doel behaald kunnen worden, ten opzichte van het basisjaar 2021.

In tabel 4, op de volgende pagina, wordt aangegeven op welke energiestromen Spelt de CO₂-reductie van 10 % in de jaren 2023 t/m 2026 verwacht te realiseren.

Scope 1			
	% - Besparing per jaar	Absolute CO ₂ besparing per jaar	% - besparing op totale footprint
Brandstof vrachtwagens	0,75%	31,9 ton	0,49%
Brandstof machines en bestelauto's	0,75%	13,4 ton	0,20%
Totaal Scope 1		45,3 ton	0,69%
Scope 2			
Elektriciteit	22,5%	86 ton	1,30%
Totaal Scope 2		86 ton	1,30%
Totaal		131,3 ton	1,99%
		In vijf jaar	10,00%

Tabel 4

Spelt heeft zichzelf als doel gesteld de bovenstaande besparingen te realiseren. Dit zal stap voor stap gerealiseerd worden door jaarlijks maatregelen te nemen en de voortgang te meten. De focus ligt op de grootste uitstoot in Scope 1. Ze komt van transport en gebruik van machines op diesel. Dat is vanuit de activiteiten prima te verklaren.

Absolute doelstellingen zijn lastig te vergelijken. De doelstellingen voor de komende vijf jaren zijn in Q4 2021 geformuleerd en zullen gerelateerd zijn aan de omzet t.o.v. 2021 dat dient als basis jaar.

In 2021 is het tonnage CO ₂ / (de omzet * 10 ⁵) = 15,22
--

5 Plan van aanpak

Om de doelstellingen te realiseren neemt Spelt jaarlijkse maatregelen om reductie te realiseren. Daarnaast wordt er ook onderzoek gedaan naar meer mogelijkheden om te reduceren.

Duurzamer machinepark

Deze maatregel heeft betrekking op het reduceren van diesilverbruik. Wij willen met het 'groener' maken van ons inkoopbeleid een CO₂-reductie bewerkstelligen door bij de inkoop actief te letten op de verbruiksgegevens bij zowel de machines als de bedrijfswagens.

Tot 2026 stond de aanschaf van 3 elektrische vrachtwagens op de planning. Die doelstelling is behaald, er rijden e-trucks in Nieuwveen, Rotterdam en Zeist.

HVO brandstoffen inzetten

In samenspraak met onze klanten zal onze brandstofmix gaan bestaan uit een groter volume aan HVO (biodiesel).

Het nieuwe rijden

Door opname van dit onderwerp in de voor chauffeurs verplichte Code 95 – bijscholing en door op het werk meldingen op de GoBright – schermen te plaatsen en toolboxen te houden is er een actieve communicatie met de chauffeurs en begrijpen ze nut en noodzaak van lager gebruik van fossiele brandstof.

Brandstof monitoren

Er zit steeds meer data in nieuwe machines en vrachtwagens die nuttig is, waaronder brandstof verbruik. Die data gebruiken we om bepaalde merken te kunnen vergelijken en de uitkomst te laten meetellen in het aankoop proces

Zonnepanelen sorteerloos Nieuwveen

Onze 1200 zonnepanelen leveren stroom aan het net.

Een inspectie heeft een aantal verbeterpunten aan het licht gebracht, zoals betere monitoring welke zal leiden tot een hoger rendement en daarmee tot reductie van CO₂.

WaarborgWind inkopen

100% Nederlandse windenergie met het keurmerk van de Stichting Milieukeur (SMK).

Met WaarborgWind scoort Spelt maximaal op de CO₂-prestatieladder.

Middels WaarborgWind wordt de CO₂-uitstoot gereduceerd naar 0 gram per kWh.

Start/stop systeem

Er wordt voortdurend gezocht naar mogelijkheden om het wagenpark te updaten om een zo groot mogelijke brandstofbesparing te realiseren.

In overleg met de leveranciers van machines is gezocht naar een start/stop systeem die in onze machines gebouwd kon worden.

Bij aanschaf van nieuwe vrachtwagens laten wij start/stop systemen instellen die ervoor zorgen dat de motor na 4/5 minuten stationair draaien afslaat.

Verlichting omzetten naar LED

Daar waar een natuurlijk moment is zal de verlichting worden vervangen door LED.

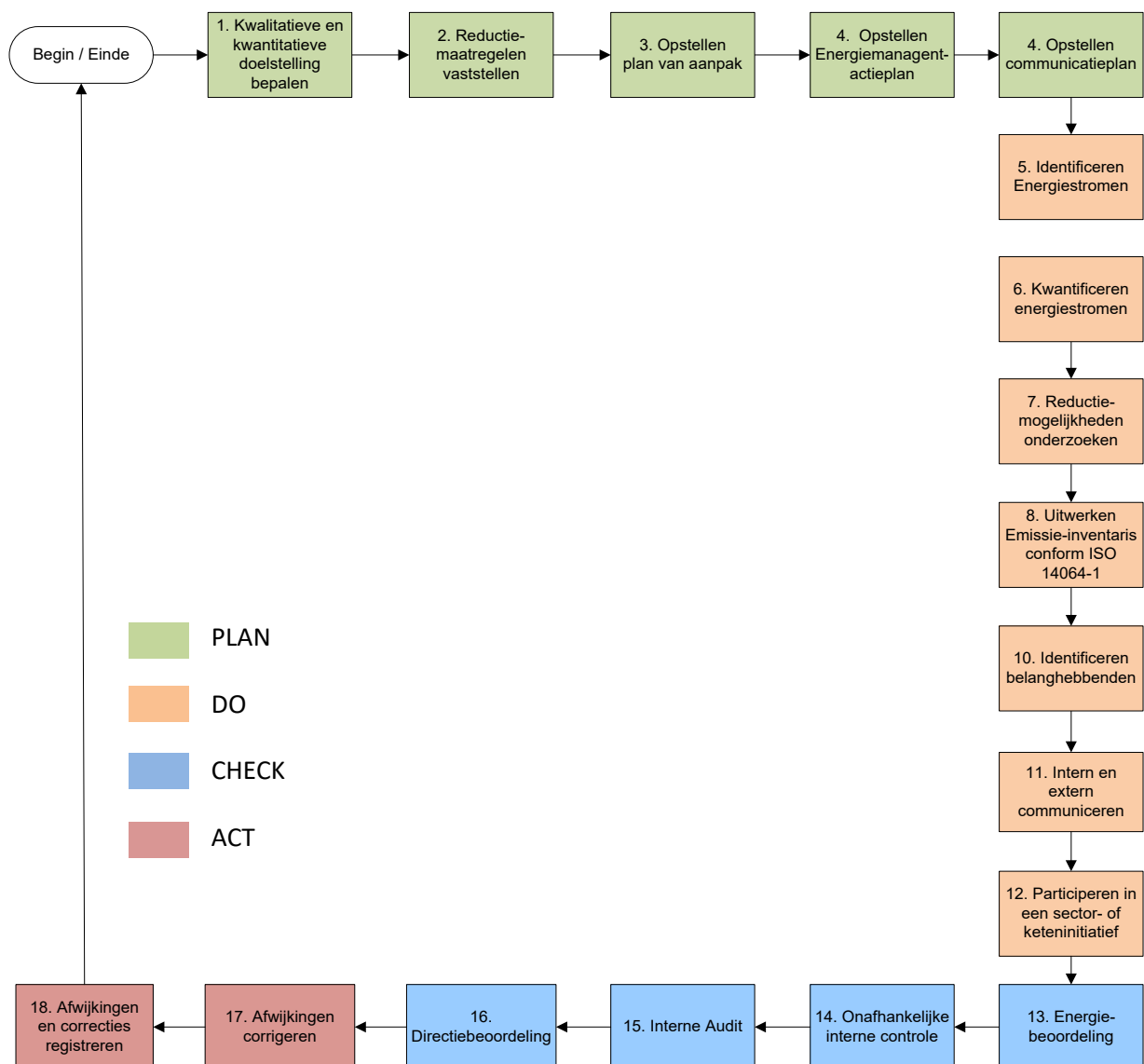
5.1 Actieplan

Opvolging op genomen (nog te nemen) CO ₂ -reductiemaatregelen onder verantwoordelijkheid van de directie				
CO ₂ -reductiemaatregelen Scope 1				
Maatregel	Verwachte reductie	Reductie CO ₂ (ton)	Planning	Status
Minder diesel gebruiken door blijvende aandacht voor 'Het Nieuwe Rijden' en berichten op de schermen van alle vestigingen (GoBright) Spelt Garage let op zaken als bandenspanning en optimaal onderhoud van voertuigen en machines	0,75%	48 ton	jaarlijks	blijvende aandacht voor besparing bij alle medewerkers is een zaak van lange adem. We zetten in op aandacht op meerdere frotten, zoals beschreven bij maatregelen.
Uit de emissie-inventaris blijkt dat brandstof de grootste bron van CO ₂ -uitstoot is binnen de onderneming. Dat laat zich door haar activiteiten ook goed verklaren. Het grootste deel van wagen- en machinepark rijdt op diesel	gebruik van HVO brandstoffen heeft in 2025 mede geleid tot een afname van de totale uitstoot	550 ton	jaarlijks	
Optimaliseren routeplanning	elke 1.000 liter minder dieselverbruik scheelt 3 ton CO ₂ op jaarbasis	besparing van 3 ton CO ₂ voor elke 1.000 liter diesel minder verbruikt	jaarlijks	integratie van routeplanner in computerprogramma Rubosoft. Ongoing. Planners kunnen met deze software de meest efficiënte routes en ritvolgordes plannen
Aankoop en in gebruikname elektrische vrachtwagens	3 e-trucks nu in dienst	nog niet goed te bepalen	jaarlijks	er is gekozen voor een geleidelijke overgang naar inzet van elektrisch materiaal, met oog op prestaties
Machinepark vernieuwen	nieuwe machines zijn ofwel elektrisch aangedreven of gaan zuiniger om met diesel	nog niet goed te bepalen, maar in toenemende mate worden elektrisch aangedreven machines geeist bij projecten van afdeling Grondwerken	jaarlijks	Spelt investeert ieder jaar in nieuwe machines die de laatste stand van de techniek volgen, zoals elektrisch kleinmateriaal voor afdeling Grondwerken
Inzet van warmtepompen als vervanging voor gas	nader te bepalen	nog niet goed te bepalen	nog niet bekend	er is gedacht over aanschaf van warmtepompen in de vestigingen (Nieuwveen heeft geen aardgas aansluiting) om zo aardgasverbruik af te kunnen schalen of zelfs stop te kunnen zetten
Inzet van elektrisch materieel op productielocatie (puinbreker, overlaadkraan, shredder)	nader te bepalen	nog niet goed te bepalen	nog niet bekend	er wordt verkend wat de voor- en nadelen zijn van aanschaf van elektrisch aangedreven materiaal voor de uitbreiding van de sorteerloods in Nieuwveen
CO ₂ -reductiemaatregelen Scope 2				
Maatregel	Verwachte reductie	Reductie CO ₂ (ton)	Planning	Status
Verbeterde monitoring PV installatie Nieuwveen	nog niet goed te bepalen	juiste werking en oplossen van storing is gepland voor Q2 2026 met aansluitend de Scope 12-keuring	in 2026	
Eigen verbruik PV na optimalisatie te brengen naar 200.000 kWh per jaar in 5 jaar.	nader te bepalen	mogelijk tot ruim 45% extra reductie	vanaf 2026	dit wordt mogelijk na optimalisatie van de PV-installatie in Nieuwveen
Door vlamboogdetectie uitgeschakelde omvormers repareren en opnieuw inschakelen waardoor meer opbrengst te verwachten is.	nog niet goed te bepalen	besparing van 1,3 ton CO ₂ voor iedere procent opbrengst van de zonnepanelen	inspectie Scope 12	inspectie uit te voeren in Q2 2026
Gebruikmaken van de optie WaarborgWind bij onze energieleverancier. Hiermee wordt de CO ₂ van ingekochte energie gereduceert naar nul gram per kWh.	150 ton	Naarmate er meer zelf opgewekte energie kan worden benut is in theorie een reductie mogelijk van tussen 150 en 200 ton CO ₂ .	jaarlijks	in principe hebben onze energiecontracten een looptijd van 1 (één) jaar. De optie WaarborgWind moet steeds opnieuw gekozen worden, we hebben dit gedaan in 2025 en doen dat ook weer in 2026

5.2 Energiedoelstellingen, -taakstellingen en actieplannen

Voor het uitvoeren van de reductiemaatregelen zijn verantwoordelijke personen binnen de organisatie aangewezen. Hierbij betrekken zij alle medewerkers en partijen die een bijdrage kunnen leveren aan de CO₂-reductie van Spelt.

Om de doelstellingen te realiseren en de acties te implementeren is er een stuurcyclus van toepassing. Deze stuurcyclus leidt tot continue verbetering van het energie managementsysteem en wordt jaarlijks getoetst door onze CI – certificerende instelling.

5.3 Monitoring, meting en analyse

Alle energieverbruiken worden jaarlijks geregistreerd en ingevuld in een Excel-sheet. Het verbruik wordt bepaald aan de hand van tankregistraties, facturen en gas- en elektriciteitsmeters. De vorderingen ten opzichte van het referentiejaar en de doelen worden vastgelegd in de jaarlijkse emissie-inventaris.

De voortgang wordt gemonitord middels besprekingen in het directie / c-M&V- overleg. Wanneer blijkt dat de maatregelen niet of onvoldoende zijn geïmplementeerd worden corrigerende maatregelen genomen. De realisatie van geplande maatregelen wordt vastgelegd in de jaarlijkse emissie-inventarisatie.

5.4 Afwijkingen, correcties, corrigerende en preventieve maatregelen

Afwijkingen in het energieverbruik zoals plotselinge toe- of afnames worden geregistreerd en verklaard in de jaarlijkse CO₂-rapportage. Op basis hiervan worden corrigerende en preventieve maatregelen toegevoegd aan het Plan van Aanpak.